

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา

อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

พนิดา ตระหง่าน สุเทพ ตระหง่าน และ ทศนีย์ ทิพย์คงคา

นักวิชาการอิสระ

THE OPERATIONS AS PROFESSIONAL TEACHER CRITERIA OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS, BANG YAI DISTRICT UNDER THE NONTHABURI PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION

Panida Tra-ngarn, Suthep Tra-ngarn and Thatsanee Thipkhongkha

Independent Scholar

E-mail: panida_tra-ngarn@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีเกณฑ์การปฏิบัติงาน 12 มาตรฐาน คือ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากมี 7 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและอยู่ในระดับปานกลางมี 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการ

พัฒนา มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับนักเรียน มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตามลำดับ

คำสำคัญ : มาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

Abstract

This research aims to investigate the complying actions with teacher profession standard criteria performed by teachers in a primary school in Bang-Yai District, Nonthaburi Provincial Administrative Organization. The sample group consisted of 76 teachers. The research tool was questionnaires whose content validity was checked by 5 experts. The reliability was 0.89. The data were analyzed by using percentage, means and standard deviation.

To comply with the teacher profession criteria, the standards are divided into 12 topics. They are concerning about doing academic activity related to teacher profession development, making a decision by considering effects occurring to learners, keeping improving learning with all the teachers' potential, making lesson plans practical, always developing an effective instructional media, managing teaching and learning focusing on the permanent result, systematically reporting the results of learners' quality development, being a role model for learners, creatively cooperating with other staffs in the school, creatively cooperating with other people in the community, seeking and utilizing information to develop themselves and creating opportunities for learners in every situation.

The research found that the complying actions with teacher profession standard criteria performed by teachers in a primary school in Bang-Yai District, Nonthaburi Provincial Administrative Organization were rated high in overall picture. When considering each standard, it was found that 7 standards were rated high. They were the sixth standard – managing teaching and learning focusing on the permanent result; the fourth standard – making lesson plans practical; the ninth standard – creatively cooperating with other staffs in the school; the tenth standard – creatively cooperating with other people in the community; the first standard – doing academic activity related to teacher profession development; the twelfth standard – creating opportunities for learners in every situation; the seventh standard – systematically reporting the results of learners' quality development. In addition, 5 standards

were rated moderate. They were the eighth standard – being a role model for learners; the second standard – making a decision by considering effects occurring to learners; the fifth standard – always developing an effective instructional media and the third standard – keeping improving learning with all the teachers’ potential, respectively.

Keywords: Professional standards for teachers, Elementary school, Nonthaburi Provincial Administrative organization

บทนำ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 และ มาตรา 50 ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภาโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้ครูถือปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เนื่องจากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ให้สามารถนำไปใช้ในประกอบวิชาชีพขั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548 : 51) ครูมีความรู้ความสามารถ เสียสละและตั้งใจสอนสั่งผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กไทยเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดี เก่ง ฉลาดมีศักยภาพ มีความสุขและสามารถแข่งขันกับทุกประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่ง แก้วแดง, 2544 : 134)

คุรุสภาในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้านคือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณมุ่งมั่นพัฒนา เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรมยากแก่การปฏิบัติและการประเมิน ในปี พ.ศ. 2537 คุรุสภาได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากเดิม 4 ด้าน เป็น 11 มาตรฐาน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานใหม่ครอบคลุมเกณฑ์เดิม สามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ ต่อมาปี พ.ศ. 2544 คุรุสภาได้มีการเพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 12 มาตรฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544 เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐานกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า “เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้” ครูจึงต้องคำนึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้และสามารถสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ เมื่อสอนไปแล้วครูสามารถตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงและชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียนเกณฑ์มาตรฐาน 12 มาตรฐานนี้เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อประกันคุณภาพการทำงานและ การประกอบอาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 37)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เชื่อมั่นในความเป็นครูที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานการทำงาน ในวิชาชีพ ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของครู ที่จะส่งผลสู่การพัฒนา คุณภาพการศึกษา เมื่อครูมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วจะช่วยพัฒนา วิชาชีพครูให้มีความมั่นคง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 93 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน 76 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้โรงเรียนเป็นชั้นใน การสุ่ม โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) ศึกษาเอกสารและรายงาน การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (2) กำหนดนิยามปฏิบัติการตามเอกสารและงานวิจัย ที่ศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นกรอบกำหนดการสร้างแบบสอบถาม (3) สร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ใช้ใน การศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 12 มาตรฐาน โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง (4) นำ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ (5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว มาหา คุณภาพของเครื่องมือ ด้วยวิธีการหาความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ค่า IOC เท่ากับ .86 (6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (7) นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ กับโรงเรียนใกล้เคียง จำนวน 35 คนแล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของคอนบราคโดยได้ค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .89 (8) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขเสร็จสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลครูของโรงเรียนประถมศึกษา บางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ และแปลผลต่อไปโดย ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมขององค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู ศึกษาเอกสาร ตำรา เพื่อปรับปรุงการสอนและพัฒนาตนเอง และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ เป็นวิทยากรหรือมีส่วนร่วมดำเนินการประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู เสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยที่พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งผลถึงผู้เรียนโดยตรง ปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน ปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น ประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ตรวจสอบข้อบกพร่อง โดยใช้เนื้อหาวิชาและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก จัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมตามความสามารถ และข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมและเต็มศักยภาพหลากหลายรูปแบบโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ จัดทำแผนการสอน ที่มีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ตามกระบวนการแสวงหาความรู้และการสร้างความรู้ และบันทึกหลังการสอนทุกครั้งที่ใช้สอนและนำผลบันทึกการสอนมาปรับปรุงการเรียน การสอนในครั้งต่อไป และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ พัฒนาแผนการสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถความถนัดของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ผลิตสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นผลิตสื่อ การใช้และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ประเมินผลการใช้สื่อเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม และเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้ผลแล้ว เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยใช้วัสดุท้องถิ่นและวัสดุเหลือใช้ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ จัดกิจกรรมที่สร้างนิสัยการปฏิบัติให้ผู้เรียนติดตัวถาวรตลอดไป จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมที่ตนเองถนัดได้ตามศักยภาพและมีการประเมิน ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ คอยช่วยเหลือและแนะนำผู้เรียน ขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเอง ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล รายงานผล การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เกิดกับผู้เรียน วิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อีกกับผู้เรียน รายงานสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และรายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมที่แสดงถึงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มต่อผู้บริหาร ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการใช้วาจาสุภาพ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในด้านต่าง ๆ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการแต่งกาย เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานของตน ของกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนา ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้บรรลุวัตถุประสงค์ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม เป็นผู้ผู้นำในการพัฒนา งานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ยอมรับความรู้ความสามารถในชุมชน วางแผนทำงานร่วมกับชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ เป็นผู้ผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ปฏิบัติงานกับชุมชนด้วยความเต็มใจ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ แสวงหาข้อมูลข่าวสารอย่าง นำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ จัดระบบและบริการข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอน รวบรวมข้อมูลข่าวสารทุกด้านเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ใช้แนวทางป้องกันปัญหามากกว่าแนวทางแก้ปัญหา สร้างแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถาวร และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดแก่ผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นได้ในภายหน้า ตามลำดับ

อภิปรายผล

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางใหญ่ สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา สุขวิบูลย์ (2549 : 45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาตนเองตาม เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียน วัดราชคฤห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไพวรรณ คำดี (2550 : 77) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีทัศนะต่อการ ปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของประสงค์ ภูมิพัทธ์ (2542 : 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโครงการครูทายาท ในเขตการศึกษา 3 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับพฤติกรรมของข้าราชการครูโครงการครูทายาท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของข้าราชการครู โครงการครูทายาทตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูโครงการครูทายาท สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีการ ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ครูได้ปฏิบัติกิจกรรม สร้างนิสัยที่พัฒนาด้านความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง การเสริมหลักสูตรที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนในทุกด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่มศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 3 การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ ภูมิพัทธ์ (2542 : 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมตามเกณฑ์

มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโครงการคุรุทายาท ในเขตการศึกษา 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับพฤติกรรมของข้าราชการครูโครงการคุรุทายาท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของข้าราชการครู โครงการคุรุทายาทตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนที่ข้าราชการครูโครงการคุรุทายาทปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูโครงการคุรุทายาท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 มีพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญรัตน์ พงศ์ศิลปะชัยพร (2548 : 68) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายและหญิงเท่ากัน ร้อยละ 50.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 76.95 ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 39.72 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 40.43 2) การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 4 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งครูจะต้องผลิตสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับจุดประสงค์เรียนรู้ของเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ในการสอนควรใช้วัสดุท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้นผลิตสื่อ การใช้และบำรุงรักษา รวมไปถึงการประเมินการใช้สื่อเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม และเผยแพร่การใช้สื่อการเรียนการสอนได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ หุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 5 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กาญจนหงษ์ (2544 : 50) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า พนักงานครูเทศบาล โดยรวมและรายด้าน 11 ด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่ามีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อภิชาติ หุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า

พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 6 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 7 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ในด้านการใช้วาจาสุภาพ ด้านความประพฤติ ด้านการแต่งกาย พร้อมทั้งแทรกคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูด้านต่าง ๆ ด้วย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 8 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กาญจนหงษ์ (2544 : 50) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า พนักงานครูเทศบาลโดยรวมผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่ามีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล โดยรวมและเป็นรายด้าน 11 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 9 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 11 อยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การรวบรวมข้อมูลข่าวสารการวิเคราะห์ การจัดระบบ การบริการ และการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 11 อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ พุ่นศิริ (2544 : 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า พนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวม อยู่ในระดับมาก คณิงใจ กฤษณา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 12 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอ บางใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ทำให้ทราบถึงการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ครูควรตระหนักถึงพฤติกรรมที่แสดงออกที่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- คณิงใจ ฤทธา. (2547). *การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธัญญรัตน์ พงศ์ศิลปชัยพร. (2548). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประสงค์ ภูมิพันธ์. (2542). *การศึกษาพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โครงการ ครูทายาทในเขตการศึกษา 3* (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ไพวรรณ คำดี. (2550). *การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2* (ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มติชน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมเกียรติ กาญจนหงส์. (2544). *การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัด เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543* (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภา สุขวิบูลย์. (2549). *การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โรงเรียน วัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร* (ภาคินิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- อภิชาติ ทุนศิริ. (2544). *การปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาลเมืองนครพนม สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.